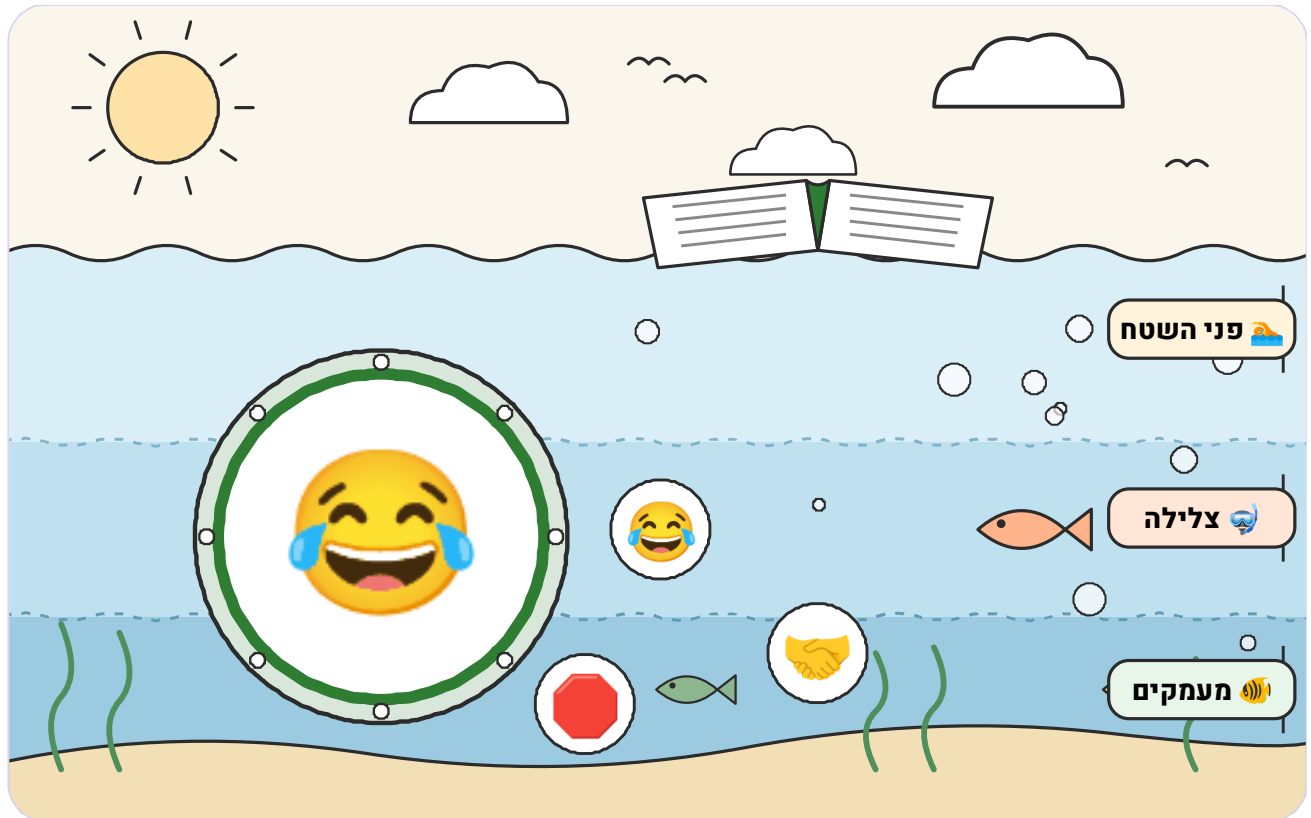

חוברת תלמיד · קריאה והבנה · חנ"מ (אותיות גדולות ותמונות)

צוחקים עם, לא על: ממים ברשת 🤪

ממה עשוי מם, איך טרנד נולד ונשכח, ומתי בדיחה הופכת לפגיעה – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות 📖

- 10 הטקסט: צוחקים יחד
- 11 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 12 חלק ב' – צלילה
- 14 חלק ג' – מעמקים
- 16 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 2 מהדורה למורה ומפתח תשובות

כלים לקריאה 📚

- 6 דף האסטרטגיות
- 7 מפת הצלילה
- 8 סימניות לגזירה
- 9 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

חנ"מ

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות

מהדורה למורה – חנ"מ. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל-45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

מטרות השיעור

- להסביר ממה בנוי מם (תבנית קבועה, כיתוב משתנה ותחושה משותפת) ולזהות את התחנות במחזור החיים של טרנד ברשת.
- להבחין בין צחוק עם לבין צחוק על בעזרת מבחן ההיפוך ומבחן הבעלות, ולנמק עמדה בעל פה ובכתב.
- לתרגל דרכי פעולה כשם פוגע מגיע אלינו: לא לשחק, לתמוך במי שנפגע, לבקש מחיקה, לפנות למבוגר ולהתנצל באמת.

גרסה קצרה – 10 דקות

מציגים מם בדוי וחביב (פינגווין מחליק עם שני כיתובים שונים) ושואלים ממה הוא בנוי ומה הופך אותו למצחיק. אחר כך מציגים את מבחן ההיפוך ואת מבחן הבעלות, ומשחקים יחד בשלב אחד ממשחק המסלול. מסיימים במשפט השלמה: "לפני שאני משחק/ת מם, אני שואל/ת את עצמי..."

שאלת פתיחה לכיתה

חשבו על בדיחה אחת שגרמה לכל הכיתה לצחוק יחד. מה הפך אותה למצחיקה בלי שאף אחד ייפגע? ומה לדעתכם קורה כשבדיחה "מחליפה צד" ופתאום יש מישהו אחד שלא צוחק?

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

חוסן מול הצחוק: גש"ר מאח"ד · עש"ן ד"ק · מעש"ה

עש"ן ד"ק משמש רגע עצירה לפני לחיצה על "שלח", וגם כשאנחנו מטרה של מם ומרגישים כעס או בושה: ע – עצור, ש – שרירים (מכווצים אגרופים ומשחררים לאט), נ – נשימה (שאיפה איטית ונשיפה ארוכה), ד – דיבור עצמי (משפט מחזק), ק – קדימה (בוחרים צעד קטן אחד וממשיכים). מעש"ה מנחה איך לעזור לחבר/ה שנפגע/ה ממים: מ – מחויבות "אני כאן איתך", ע – עידוד לפעולה (משימה קטנה עכשיו), ש – שאלות שמפעילות חשיבה (מה אפשר לעשות עכשיו? מה עזר לך בעבר?), ה – הבניית רצף (מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה). גש"ר מאח"ד מציג ערוצי התמודדות אחרי לעג פוגע, ובמיוחד חברה (לא להישאר לבד), רגש (לתת שם להרגשה), שכל (להבין שהבעיה בלעג ולא ב"ו"ד ומיון (הומור מרפא, כמו מם משותף שבו כולם שותפים מלאים). מם פוגע הגיע לחבר/ה? עוזרים עם מעש"ה: מחויבות ("אני כאן איתך"), עידוד לפעולה (לא משתפים, מבקשים למחוק ומספרים למבוגר/ת), שאלות ("מה קרה? מה עוזר לך?") והבניית רצף – מה קרה, מה עכשיו ומה הלאה.

מערך שיעור – 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	פתיחה וחימום	שאלת הפתיחה על בדיחה שהצחיקה את כל הכיתה יחד. מציגים את שקופית הפתיחה עם הצוללן/ית והבועה האפורה, ושואלים מה לדעתם מסמלת הבועה האפורה.
10	קריאה בשלוש עומקים	כל קבוצה קוראת את הטקסט ברמה המתאימה לה. פני המים: מסמנים מידע מפורש. צלילה: מזהים מבנה (תבנית, כיתוב ותחושה משותפת) או תחנות במחזור החיים של טרנד.
8	ממה עשוי מם ומסע של טרנד	מליאה קצרה: משרטטים יחד את שלוש השכבות של מם ואת ציר התחנות (לידה, הד ורמיקסים, שיא, שחיקה, זיכרון). התלמידים ממציאים מם בדוי וחביב ומזהים באיזו תחנה הוא נמצא.
10	שני מבחנים לפני "שלח" ומשחק המסלול	מציגים את מבחן ההיפוך ואת מבחן הבעלות. בזוגות משחקים במשחק "בחרו מסלול" ברמה המתאימה ומנמקים כל בחירה. מתרגלים יחד את עש"ן ד"ק לפני לחיצה על "שלח".
8	מעגל שיח	דנים בשתיים מארבע שאלות הדיון. בסוף מנסחים יחד כלל כיתתי אחד לקבוצת הכיתה ומזכירים מה עושים כשם פוגע מגיע אלינו: לא משתפים, לא מסמנים אהבתי, תומכים, מבקשים מחיקה ומספרים למבוגר.
4	כרטיס יציאה וסיכום	כל תלמיד/ה ממלא/ת כרטיס יציאה אחד. המורה מסכם/ת: "צוחקים עם, לא על", ומזכיר/ה את שורת העזרה: פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

טיפים להנחיה

- שמרו על כלל ברזל בשיעור: לא מראים ממים אמיתיים, לא מזכירים שמות של תלמידים או תלמידות ולא מספרים מקרים מזהים. כל הדוגמאות בדויות וחביבות, כדי שאף אחד לא יהפוך ל"דוגמה" בעצמו.
- זהו מרחב של תמיכה ולא של טיפול. אם תלמיד/ת משתף/ת בפגיעה אישית או מגלה מצוקה, הודו על האמון, אל תחקרו מול הכיתה, שוחחו בפרטיות לאחר השיעור והפנו ליועצת. כל חשש מועבר ליועצת.
- הימנעו משיפוטיות כלפי הומור באופן כללי. חשוב שהתלמידים והתלמידות ירגישו שצחוק ושייכות הם דבר טוב, והשאלה היא רק על חשבון מי הצחוק. תנו מקום גם לטענת הנגד "זה רק הומור" ובקשו להפריך אותה בנימוק ולא בהטפה.

הכוונה לשאלה הפתוחה – חנ"מ

כל צ'יפ שמבטא תמיכה הוא תשובה נכונה: "אומרים: אני איתך", "לא שולחים", "קוראים למבוגר", "משחקים יחד" או "שואלים: מה עוזר לך?". עודדו לבחור צ'יפ אחד, לומר אותו בקול ולהדגים בתנועה (יד על הכתף או יד עוצרת). חזקו כל בחירה של תמיכה ושל פנייה למבוגר.

מפתח תשובות למורה – חנ"מ. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

מהדורה למורה

מהדורה למורה - מערך ומפתח תשובות (המשך)

שאלה	תשובה
1	כלב 🐶
2	עצוב 😞
3	לא שולחים 🙅
4	1. נכון 2. לא נכון 3. לא נכון
7	כלב עם כובע 🐶 ← צוחקים יחד; 😂 צוחקים יחד; 😞 חבר עצוב ← 🙅 לא שולחים; 🎂 עוגה מצחיקה ← 😂 צוחקים יחד; 🙅 חבר בלי רשות ← 🙅 לא שולחים
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

לפני	בזמן	אחרי
 מסתכלים מה רואים בתמונה?	 קוראים לאט שורה ועוד שורה.	 מספרים מה קרה?
 חושבים על מה הסיפור?	 מסמנים מילה קשה – עיגול.	 מרגישים מה אני מרגיש/ה?

מקרא סימונים בעיפרון

 מתחבר אליי	 מפתיע אותי	 לא הבנתי	 משפט חשוב	 מילה לא מוכרת
---	---	---	--	--

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט	☐
קראתי את כל הטקסט עד הסוף	☐
סימנתי מילה שלא הבנתי	☐
קראתי שוב את מה שלא היה ברור	☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט קצר עם תמונות

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
	תמונה	
	כובע	
	צוחקים	
	שולחים	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

אני

- מה אני חושב/ת? 🧡 •
- מה אני מצייר/ת? 🎨 •

השאלה שלי: 🗣

צוחקים עם, לא על: ממים ברשת
חנ"מ 🌿

צלילה

חושבים

- למה? 🤔 •
- מה מרגישים? 😊 •

השאלה שלי: 🗣

צוחקים עם, לא על: ממים ברשת
חנ"מ 🌿

פני המים

מוצאים

- מי? 👤 •
- מה קרה? ❓ •

השאלה שלי: 🗣

צוחקים עם, לא על: ממים ברשת
חנ"מ 🌿

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

תמונה	
כובע	
צוחקים	
שולחים	
כלב	
עצוב	

הטקסט · טקסט קצר עם תמונות

צוחקים יחד

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט קצר עם תמונות. 😂 מה מצחיק אתכם? ציירו או אמרו.

הניחוש שלי:

מילון קטן

תמונה

כובע

צוחקים

שולחים

הערות שלי

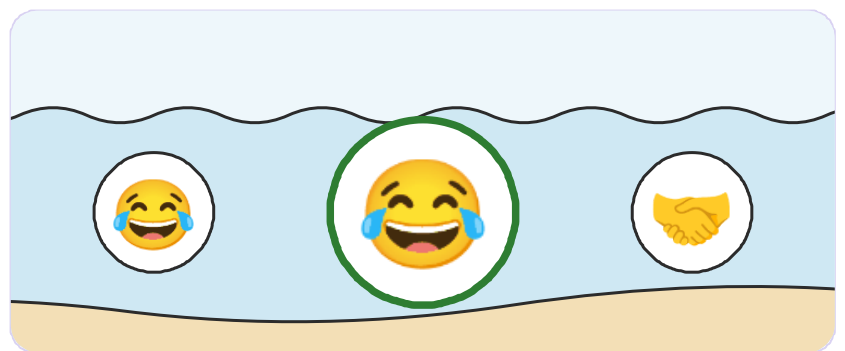
1 יש תמונה מצחיקה של כלב עם כובע.

2 כולם צוחקים יחד.

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן?
מה לדעתכם יקרה עכשיו?

3 יש תמונה של חבר. החבר עצוב.

4 אנחנו לא שולחים את התמונה.

שאלות לפי עומק • חנ"מ

צוחקים יחד

שם: _____

חלק א' - שחייה על פני השטח

בואו נמצא מה כתוב בטקסט!

תמונה ומילה

פני המים • כתוב בטקסט

1

מה יש בתמונה המצחיקה? (הקיפו את התמונה הנכונה)

דג

חתול

כלב

תמונה ומילה

פני המים • כתוב בטקסט

2

איך מרגיש החבר? (הקיפו את התמונה הנכונה)

עייף

עצוב

שמח

תמונה ומילה

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה עושים עם התמונה של החבר? (הקיפו את התמונה הנכונה)

לא שולחים

צוחקים

שולחים

שאלות לפי עומק • חנ"מ

צוחקים יחד (המשך)

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
בתמונה המצחיקה יש כלב עם כובע. 🐶	☐	☐
החבר שמח. 😊	☐	☐
אנחנו שולחים את התמונה של החבר. 📧	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

שמח

עצוב

כובע

מחסן מילים:

1. יש תמונה של כלב עם _____.

2. החבר _____.

חלק ב' - צלילה

עכשיו נצלול ונחשוב יחד. 🤿

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

• הקיפו את המילה "עצוב" בטקסט.

שאלות לפי עומק · חנ"מ

צוחקים יחד (המשך)

מיון וארגון

צלילה · בין השורות

7

מיינו: מה שולחים ומה לא שולחים? – גזרו והדביקו במקום הנכון

לא שולחים 🚫

צוחקים יחד 😄

עוגה 🍰 ✂️
מצחיקה

חבר עצוב 😞 ✂️

כלב עם 🐕 ✂️
כובע

חבר בלי 🐕 ✂️
רשות

קישור מושגים

צלילה · בין השורות

8

מתחו קו בין הציור למילה

א. עצוב

1. 🐕

ב. כלב

2. 🎩

ג. חברים

3. 😞

ד. כובע

4. 🧑🧑

שאלות לפי עומק · חנ"מ

צוחקים יחד (המשך)

מארגן גרפי

צלילה · בין השורות

9

ציירו או כתבו: איזו תמונה שולחים ואיזו תמונה לא שולחים?

לא שולחים 🙅	שולחים 😄

חלק ג' - מעמקים

מה אתם חושבים? מה אתם מרגישים?

העברה למקרה חדש

המעמקים · מעבר לשורות

10

מה נועם יכול לעשות? 🙅 או 📦?

מקרה לבחינה: התמונה של דנה 🔍

נועם רואה תמונה של דנה. דנה עצובה בתמונה. ילד אחר אומר:
"בוא נשלח!"

שאלות לפי עומק · חנ"מ

צוחקים יחד (המשך)

כתיבה ונימוק

המעמקים · מעבר לשורות

11

מה עושים כשחבר עצוב?

לא שולחים

אומרים: אני איתך

משחקים יחד

קוראים למבוגר

שואלים: מה עוזר לך?

כלי חוסן

המעמקים · מעבר לשורות

12

חבר עצוב. מה אומרים לו? השלימו: "אני __ איתך." (כאן)

ייצוג חזותי

המעמקים · מעבר לשורות

13

ציירו תמונה מצחיקה שכולם צוחקים ממנה יחד.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת מתי צוחקים יחד 😂
			אני יודע/ת לא לשלוח תמונה שמעציבה חבר 🙅
			אני יודע/ת לעזור לחבר עצוב ❤️

צוחקים עם, לא על: ממים ברשת • חנ"מ

כרטיס יציאה

תאריך:

כיתה:

שם:

1. על מה צוחקים יחד? 😂

2. איזו תמונה לא שולחים? 🙅

3. מה אומרים לחבר עצוב? ❤️

כמה נהיית מהטקסט? 1 2 3 4 5

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

לצלול פנימה • צוחקים עם, לא על: ממים ברשת •
חוברת תלמיד לחנ"מ

